

I Introduksjon til samisk kirkeliv

Samisk kirkeråd

Samisk kirkeråd er Kirkemøtets organ for samisk kirkeliv. Rådet er opprettet i medhold av kirkeloven § 24 femte ledd. Rådet utfører oppgaver som pålegges av Kirkemøtet, og koordinerer disse med Kirkerådet og Mellomkirkelig råd.

Samisk kirkeråds hovedoppgaver er:

- Fremme, verne og samordne samisk kirkeliv i Den norske kirke.
- Stimulere til at samisk kirkeliv blir ivaretatt som en nødvendig og likeverdig del av Den norske kirke.
- Fremme kjennskap til de særlige verdier samisk kirkeliv og den samisk kristne arv representerer for kirken som helhet, og bearbeide de spørsmål kirken møter i samisk kultur, tradisjon og historie.
- Bidra til å styrke den samiske befolknings kultur og språk, og fremme kunnskap og engasjement om samenes stilling i Den norske kirke.
- Ivareta arbeidet med urfolksspørsmål på vegne av Den norske kirke i samarbeid med Mellomkirkelig råd.
- Holde kontakt med kirker med samiske menigheter i Norden og på Kola og å fremme tiltak og samordning av saker av felles samisk-kirkelig interesse.

Samisk kirkeråd velges for fire år av gangen, i forbindelse med Kirkevalget. Samisk kirkeråd består av 7 representanter, hvorav 5 er valgt av Kirkemøtet. I tillegg er en representant oppnevnt av Sametinget og en biskop oppnevnt av Bispemøtet.

Samisk kirkeråds leder er medlem av Kirkemøtet og møter fast i Kirkerådet med tale- og forslagsrett.

Sekretariatet til Samisk kirkeråd ligger i Tromsø, og består for tiden av 5 årsverk.

Samisk ungdomsutvalg

Samisk ungdomsutvalg (SUNG) ble opprettet av Samisk kirkeråd i 2017, som en oppfølging av Strategiplan for samisk kirkeliv. SUNG består av 5 medlemmer; en fra Nord-Hålogaland, en fra Sør-Hålogaland, en fra Nidaros, en fra Oslo bispedømmer og en oppnevnt av Sametinget.

SUNG har avholdt et møte i 2019. På møtet ble årsplan for SUNG drøftet. Mange av de planlagte tiltakene ble ikke gjennomført på grunn av langvarig vakanse i stillingen som ungdomsrådgiver.

Samisk representasjon i bispedømmene

Sør-, lule- og nord-samisk kirkeliv og Nidaros, Sør-Hålogaland og Nord-Hålogaland bispedømmer skal være representert i Samisk kirkeråd. En av representantene i rådet skal være bosatt i et av de øvrige bispedømmer.

Saemien åålmege (Samisk menighet i sørsamisk område)

Saemien åålmege er en kategorialmenighet i Den norske kirke som er opprettet for å styrke sørsamisk kirkeliv. Medlemmer i Den norske kirke som oppfyller nærmere definerte kriterier om tilknytning til det sørsamiske samfunnet kan bli medlemmer i Saemien åålmege. Saemien åålmege har samlingsbaserte aktiviteter hvor sørsamisk språk og kristne tradisjoner er i sentrum.

Indre Finnmark prosti

Indre Finnmark prosti ble opprettet i 1991 med begrunnelse å styrke arbeidet med samisk kirkeliv. Prostiet har et spesielt ansvar for å bruke samisk språk og ivareta og utvikle samiske kristne tradisjoner og samisk kristen kulturarv.

III Aktiviteter og måloppnåelse

Samisk språk og kultur i kirke og gudstjenesteliv

- A Samiske språk og kultur brukes og er synlig i gudstjenester i hele landet, på en måte som er tilpasset lokalt samisk kirkeliv, med en flerspråklig tilnærming.
- B Menigheter i samiske områder har ansatte som er samiskspråklige, eller har formell samiskspråklig kompetanse i form av kurs, opplæring eller utdanning i samisk språk.
- C Alle som ønsker det kan etterspørre samiskspråklig betjening i sin hjemmemenighet, uansett hvor i landet de bor. Betjeningen organiseres ut fra hvilke samiskspråklige ressurspersoner som er tilgjengelig til enhver tid.
- D Sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk er i bruk på Den norske kirkes nettsider og i sosiale medier.
- E Samiske språk er synlig og i bruk ved Den norske kirkes konferanser, møter og i publikasjoner.
- F Det er utviklet og produsert ressursmaterieell på de tre samiske språkene, som er tilgjengelig for menighetene.
- G Samiske barn og unge har trosopplæring på samisk i flere menigheter i samiske områder. I øvrige menigheter er samisk materiell fra ressursbanken, som osko.no, i bruk i trosopplæringa.
- H Flere menigheter og bispedømmer har opprettet utvalg for samisk kirkeliv.
- I Samiske kirkedager er en sentral samiskkirkelig arena på tvers av landegrensene.
- J Den samiske nasjonaldagen feires i alle domkirker 6.februar. Menighetene markerer samenes nasjonaldag

Lansering av Biibbal 2019

Den norske kirke har lenge arbeidet for å få oversatt Bibelen til samiske språk, og har finansiert oversetting av Bibelen til de tre samiske offisielle språkene. I 2019 ble nordsamisk Biibbal 2019 gitt ut. Bibelselskapene i Norge, Sverige og Finland har samarbeidet om oversettelsen i mange år. Siste gang en hel Bibel ble utgitt på nordsamisk var i 1895.

Samisk kirkeråd var med å arrangere lanseringsarrangementet i forbindelse med lansering av Biibbal 2019. Første lansering var i Kautokeino 23.-25. august. Bibelselskapet var hovedansvarlig, Samisk kirkeråd deltok sammen med Sámi allaskuvla og Kautokeino menighet. Arrangementet besto av blant annet fagseminar, bibellesekveld og gudstjeneste.

Lanseringen av Biibbal 2019 ble også markert i Oslo 16. november. Det skjedde i samarbeid med Bibelselskapet, Samisk kirkeråd, Oslo bispedømme og Samisk hus i Oslo. Før gudstjenesten var det opplesing av bibeltekster og en kort historieforedlesning om bibeloversettere. Etter gudstjenesten var det kirkekaffe. Det har vært liknende lanseringer i regi av Svenska kyrkan og Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland.

Disse arrangementene sammen viser viktigheten bibeloversettelsen har hatt og fremdeles har for det samiske samfunnet både med tanke på utbredelsen av evangeliet, men også det språkfaglige arbeidet som bibeloversettelse har bidratt med for det samiske samfunnet.

Felles rådsmøte mellom samiske råd i kirken i nordiske land

Samisk kirkeråd har et viktig samarbeid med Samiska rådet i Svenska kyrkan og Delegationen för samiskt arbete inom Ev.lut. kyrkan i Finland. En sentral sak på årets møte var revidering av Enarekonvensjonen, som regulerer samarbeidet om Samiske kirkedager. Samiske kirkedager arrangeres hvert 4. år og er en viktig møteplass for mennesker i alle aldre uansett kirketilhørighet. Kirkedagenes mål er å styrke, fornye og inspirere samisk kirkeliv over landegrensene, øke bruken av samisk språk i kirkene og vise frem den åndelige-, teologiske- og kunstneriske rikdommen i samisk kirkeliv. Det ble også snakket om andre felles saker som omhandler samisk kirkeliv.

De kommende Samiske kirkedager skal være i Enare i Finland, 18.-20. juni 2021. Planleggingen av kirkedagene er i gang, og Samisk kirkeråd har representanter med i flere av planleggingsgruppene.

Vurdering av måloppnåelse

En del av målene som er satt i strategiplanen må løses av andre enn Samisk kirkeråd. Dette gjelder spesielt for samisk språk og kultur i kirkeliv og gudstjenesteliv. Vi har nå en god del materialer utviklet på samiske språk, blant annet liturgier, samiske salmebøker samt flere samiske salmer i Norsk salmebok 2013.

Med mange materialer på plass er neste skritt å trygge og motivere menighetsansatte til å øke bruken og synligheten av samisk i kirker og gudstjenester. For å øke tryggheten og engasjementet er det viktig at ansatte ved Samisk kirkeråd fortsetter å reise rundt til menigheter og bispedømmer for å forelese, inspirere og lære ansatte.

Vi har i 2019 ikke fulgt opp bispedømmer og menigheter med tanke på å få til flere samiske utvalg.

For 2019 har vi hatt økt bruk av samiske språk på sosiale medier, men ikke på nettsiden. Vi mangler ressurser som behersker både samisk(e) språk og kommunikasjon.

Samisk språk og kultur i trosopplæringa

Mål:

- A Døpte mellom 0-18 år møter en kirke som tar vare på samiske barn og unges flerkulturelle tilknytning og deres flerspråklighet.
- B Det finnes materiell og ressurser på sør-, lule- og nordsamisk og norsk, som har et samisk innhold for bruk i trosopplæringa. Materiellet er tilgjengelig i ressursbanken.
- C Samiske konfirmanter har tilgang til et landsdekkende trosopplæringstilbud, der deres samiske språk og identitet styrkes.
- D Den norske kirke gir et tilbud til unge voksne samer som fremmer kristen tro, styrker samisk identitet og gir tilgang til kristne felles arena.
- E Samiske barn og unge i menigheter der det bor mange samer, har tilgang til trosopplæringsressurser på samisk, møter samisktalende ansatte og har tilbud om trosopplæring på samisk.
- F Menigheter der samer er i mindretall legger til rette for at samiske familier har et tilbud om trosopplæring som bygger på kunnskap om samisk kirkeliv og samiske kristne tradisjoner.

Trosopplæringsmateriell på samiske språk

Det er igjennom årene utviklet og oversatt en del samisk trosopplæringsmateriell på samisk. En oversikt over hva som finnes har i 2019 blitt publisert på [vår hjemmeside](#). I løpet av året har vi oppdatert informasjon som ligger på osko.no, som er en nettbasert samisk trosopplæringsverktøy.

Veiledning av ansatte i menigheter

Et viktig arbeid er å bidra til at menighetsansatte har det de trenger av ressurser, informasjon og kunnskap for å kunne drive med samisk trosopplæring. Vi arrangerte nettverkssamling for samisk trosopplæring på samisk i november 2019. Vi deltar årlig på Trosopplæringskonferansen, hvor vi bidrar med informasjon om samisk trosopplæring.

Nasjonal samisk konfirmantleir

Samisk kirkeråd har i flere år arrangert nasjonal samisk konfirmantleir for samiske konfirmanter. Tilbudet er et tillegg til den konfirmantundervisning som menighetene har, som bidrar til å sikre samiske konfirmanter et minimum av samisk trosopplæring. I 2019 ble det avholdt konfirmantleir på Snåsa med 31 konfirmanter. Det er laget en egen rapport om konfirmantleiren.

Utgivelse av nordsamisk 4-årsbok

Samisk kirkeråd har i løpet av 2019 arbeidet frem ferdig manus til ny fireårsbok på nordsamisk. Boken er en oversettelse og en tilpasning av boka Min kirkebok utgitt av IKO. Boken gis ut av IKO forlag og ble lansert i februar 2020.

Utgivelse av Mánáid lávllagirji CD - barnesanger på nordsamisk

Kautokeino menighet ga i 2019 ut en CD med nordsamiske barnesanger og salmer. Samisk kirkeråd har støttet prosjektet. Den selges av Kautokeino menighet, og kan også bestilles på nett.

Vurdering av måloppnåelse

Vi har nå en god del trosopplæringsmateriell utviklet på samisk for barn i ulike aldre. Dette er til god hjelp for menigheter hvor det er få eller ingen som behersker samisk, det finnes samiskspråklig materiale som samiske barn kan få eller låne fra menigheten. Vi ser at vi fortsatt må arbeide med motivasjon og informasjon om samisk opplæring av menighetsansatte for å trygge og motivere de til å ta i bruk samiske trosopplæringsmaterialer.

Samisk diakoni

Mål

- A Samer har tilbud om diakonale tjenester der samisk språk, kultur, identitet og tilhørighet blir ivaretatt som en sentral del av kirkens omsorgstjeneste.
- B Samer i livets slutfase møter en kirke som ivaretar deres åndelige behov med respekt, kompetanse og tilrettelegging.
- C Samer med funksjonsnedsettelse opplever seg inkludert og deltar likeverdig i gudstjenesteliv, i trosopplæringa og i andre kirkelige sammenhenger.
- D Samiske barn og unge møter en diakonal tjeneste som har kompetanse på deres flerkulturelle tilknytning og flerspråklighet.
- E Samer opplever en kirke som møter dem med respekt, raushet og likeverdighet uavhengig av kjønnsidentitet og legning.

F Samisk teologi, verdensanskuelse og verdier er innarbeidet i Den norske kirkes arbeid med bærekraft og skaperverk, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet.

Samisk kirkelivskonferanse 2019

I tilknytning til Samisk kirkelig valgmøte ble Samisk kirkelivskonferanse arrangert. Teamet for konferansen var det samme som året før, nemlig *Vern av skaperverket*. Samisk kirkeråd ønsker å ha fokus på viktigheten av bevaring av naturmangfoldet og reduksjon av klimaendringer på en måte som ivaretar urfolks rettigheter. Konferansens deltakere fikk både teologiske og samiske tradisjonsbaserte refleksjoner rundt tema. Det var også gruppeoppgaver om ulike tema hvor fokus var hvordan menigheter kan arbeide med disse temaene.

Vurdering av måloppnåelse

Arrangeringen av samisk kirkelivskonferanse ble en viktig arena for å sette søkelys på de utfordringer det samiske samfunnet står i når det gjelder tap av naturmangfold samt klimaendringer og de utfordringer det medfører for fortsatt kulturutøvelse.

Vi har ikke arbeidet med ressursutvikling eller kompetanseheving på det som gjelder mennesker med funksjonsnedsettelse, eldre, ulik kjønnsidentitet og legning.

Dialog og forsoning

Mål:

- A Den norske kirke er en aktør og deltar i forsoningsprosessene i Sápmi.
- B Dialog mellom Den norske kirke og andre kirker i samiske områder inkluderer tematisering av samer og deres rett til selvbestemmelse og medbestemmelse.
- C Den norske kirke legger vekt på internkirkelig dialog som bygger på forskningsbasert kunnskap om fornorskningen av samer, kvener og norsk-finner i Norge.
- D Samiske kirkedager er en arena for faglig arbeid med samisk gudstjenesteliv på tvers av landegrensene.
- E Det er lagt til rette for samhandling og samarbeid med læstadianske forsamlinger.
- F Det er lagt til rette for tilgjengelig ressursmateriell for samtaler om kristen tro og samisk spiritualitet.
- G Det er lagt til rette for tilgjengelig studie- og kursmateriell om dialogteologi og religionsmøter som også inkluderer samisk kirkeliv

Sannhets- og forsoningskommisjon

Samisk kirkeråd har i 2019 hatt nær kontakt med de tre nordligste bispedømmene om mulig samarbeid for å øke kompetansen blant kirkelige ansatte om fornorskningen av samer og kvener og dets konsekvenser for mennesker i dag. Samisk kirkeråd har bidratt som en dialogpartner for både VID Tromsø og Nord-Hålogaland bispedømme om utvikling av prosjekter som spesielt fokuserer på kompetanseheving og forskning om fornorskningen og dens konsekvenser.

Samiske kirkedager 2021

Samisk kirkeråd har oppnevnt personer som skal bidra i programutvikling og planlegging av Samiske kirkedager som skal være i Enare i juni 2021.

Vurdering av måloppnåelse

Samisk kirkeråd har bidratt til fokus på hvordan menigheter kan følge opp arbeidet med Sannhets- og forsoningskommisjonen. Det er viktig at menighetsansatte kjenner til sannhets- og forsoningskommisjonen, og hvorfor den er opprettet. Kjennskap til historien kan bidra til at menighetsansatte kan ha en ekstra årvåkenhet for hva som skjer i deres menighet omkring den prosessen som dette arbeidet setter i gang i det samiske, kvenske og norske samfunnet.

Vi har ikke arbeidet spesifikt med religionsmøter og dialogarbeid i forhold til dette i 2019.

Rekruttering, kompetanse og fagutvikling

Mål:

- A Samisk kirkeliv og samiske kristne tradisjoner har en plass som fagområde i alle kirkelige grunnutdanninger.
- B Økt kompetanse i samisk språk, samisk kirkeliv og samiske kristne tradisjoner blant ansatte i Den norske kirke.
- C Ansatte i Den norske kirke har kompetanse i kulturelt mangfold.
- D Det er god rekruttering av samiskspråklige medarbeidere til alle nivåer i Den norske kirke.
- E Den norske kirke tilbyr samisk språkopplæring til kirkelige ansatte.
- F Den norske kirke er en relevant og aktuell arbeidsplass for samer.
- G En samisk tolkeutdanning inkluderer utdanning for kirketolker
- H Den norske kirke bidrar til at urfolkens plass og historie i kirkens misjonsfaglige arbeid gis rom og verdi.

Samarbeid om rekruttering

Som følge av en gjennomgang av studieprogram med få studenter i 2016, ble det foreslått at Universitetststyret ved UIT skulle legge ned studieretningen i teologi. Etter en prosess der Den norske kirke bl.a. gikk inn og garanterte midler til en flerårig rekrutteringskampanje fattet universitetsstyret et vedtak om å videreføre bachelorprogrammet religionsvitenskap studieretning teologi. Man vedtok samtidig at programmet må vurderes på nytt etter tre år. Samisk kirkeråd gikk i 2016 for å bidra inn i samarbeidet med rekruttering sammen med Bispedømmet i Nord-Hålogaland, tidligere KUN, nå VID Tromsø og UiT Norges Arktiske universitet om rekruttering av studenter til teologistudiet.

I juni 2019 møttes samarbeidspartene med ledelsen ved Institutt for arkeologi, historie, religionsvitenskap og teologi (AHR). Der ble nedleggelse av studiet i teologi drøftet, men man var enig om at rekrutteringskampanjen må evalueres før en eventuell nedleggelse. I desember ble vi gjort oppmerksom på at Universitetsstyret hadde fått forslag om at opptaket til Bacheleor i teologi skal fryses i studieåret 2020-2021. I etterkant av det vedtaket ba vi om at instituttledelsen må evaluere rekrutteringsarbeidet som vi har hatt de siste årene.

Samisk kirkeråd har jevnlig møter med staben i VID Tromsø hvor vi informerer hverandre om saker vi arbeider med. En av våre ansatte sitter i VID Tromsøs Råd for samarbeid med arbeidslivet.

Nettverksbygging for ansatte som arbeider med samisk kirkeliv

Det er ikke veldig mange ansatte i Den norske kirke som har samisk språk- og/eller kulturkompetanse. Samisk kirkeråd bidrar til å skape arenaer hvor ansatte som arbeider med samisk kirkeliv, som kan samisk språk eller kjenner til samisk kultur, kan møtes for å utveksle erfaringer. Samisk kirkelivskonferanse er en slik arena. Vi har i mange år også hatt Nettverkssamling for trosopplæringsmedarbeidere og -frivillige. Nettverkssamlingen har vi også brukt som en arena for ansatte som ønsker å lære mer om samisk kirkeliv. I 2019 hadde vi et møte for prester og teologer som arbeider i samiske menigheter eller som kjenner

godt til samisk kirkeliv. Tema på møtet var drøfting av forslag til revidert ordning for gudstjenester i konfirmasjonstiden. Samisk kirkeråds medlem i Nemd for gudstjenesteliv (NFG) deltar også på disse møtene. Det er tanken at slike møter kan bli en arena for prester og teologer som arbeider med samisk kirkeliv.

Tro og livssyn i Sápmi II

Sámi allaskuvla arrangerte et kurs i Tro og livssyn i Sápmi II 15 studiepoeng våren 2019. Samisk kirkeråd betalte for simultantolkning under samlingene, slik at norsktalende studenter kunne delta. På kurset deltok prester og trosopplærere fra flere menigheter iblant annet bispedømmene i Nidaros, Sør-Hålogaland og Nord-Hålogaland. Kurset fikk gode tilbakemeldinger fra studentene, at de hadde nytte av studiet i sitt arbeid. Samisk kirkeråd ser det som en viktig oppgave å samarbeide med utdanningsinstitusjoner som ønsker å tilby videreutdanningskurs om samisk kirkeliv til kirkelige ansatte.

Vurdering av måloppnåelse

Rekruttering er en av de største utfordringene for Den norske kirke generelt, og for samisk kirkeliv spesielt. Samisk kirkeråd har deltatt i ulike typer samarbeid med formål om å øke rekrutteringen av kirkelige ansatte som har kompetanse i samisk språk og kultur. Vi mener at aktivitetene i 2019 har hatt en effekt, men situasjonen for rekruttering av ansatte med kompetanse i samisk språk og kultur er likevel veldig utfordrende.

Vi har ikke fått gjennomført planlagte aktiviteter rettet mot samisk ungdom i regi av Rekrutteringsprosjektet i Kirkerådet.

Samiske kunst og kulturuttrykk er en del av kirkens liv

Mål:

- A Samisk tonespråk brukes i flere menigheter over hele landet.
- B Samisk salmesang er styrket og er under utvikling, og kompetanse på feltet bevart og utviklet.
- C Samisk kirkekunst er synlig i kirkerom og menighetsrom.
- D Liturgisk utstyr og liturgiske klær med samisk utsmykning er tilgjengelige i de tre nordligste bispedømmer.
- E Samiske kirkelige kulturarenaer i Den norske kirke er styrket.

Koralbok for Sálbmagirji og Sálbmagirji II

Koralbokprosjektet var inne i sitt andre år etter at prosjektkoordinator var ansatt og komite oppnevnt. Komiteen har fortsatt arbeidet med systematisk med katalogisering, kategorisering og systematisering av eksisterende koralsetter og kartlagt behovene for nye satser.

Det ble i 2019 klart at arbeidet ville ta lengre tid enn planlagt. Revidert prosjektplan er utarbeidet, og ferdigstillingen av manus er nå planlagt til desember 2020 og ferdig trykket bok skal etter det være ferdig i juni 2021.

Sørsamisk salmebok

Svenska kyrkan leder arbeidet med produksjon av en sørsamisk salmebok. Samisk kirkeråd har oppnevnt to til en referansegruppe som skal følge arbeidet. Det er Einar Bondevik (prest, Saemien åålmege) og Jovna Zakarias Dunfjeld (kantor med sørsamisk bakgrunn). Etter

planen skulle manus være klart for sending til trykkeri i slutten av 2019. Vi har fått rapportert fra Svenska kyrkan at arbeidet er forsinket. Ny plan er at salmebokmanuset skal være ferdig i løpet av 2020.

Koordinering av arbeid med kultur og Márjábeaivi-gudstjeneste

Samisk kirkeråd fikk i KM 11/18 ansvar for koordinering av samisk kulturarbeid i Den norske kirke. Det er dannet en gruppe bestående av ansatte i Kirkerådet, Samisk kirkeråd og bispedømmer hvor man utveksler informasjon og erfaringer. Denne gruppen har vært viktig for å få en god informasjonsflyt mellom Samisk kirkeråd og bispedømmets kulturrådgivere.

I forbindelse med utvikling av ressurser til 8. mars gudstjenester, ble det utviklet et gudstjenesteopplegg for feiringen av Márjábeaivi. Márjábeaivi og bebudelsen har stått og står fortsatt sterkt i samisk trosliv og kirkeliv, i alle samiske områder. Ved bruk av Marias lovsang som utgangspunkt, ønsker ressursen å danne et felles ståsted for samene og samiske kvinner som utgangspunkt for å feire gudstjenester med kvinneperspektiv i det samiske samfunn. Som en oppfølging av sak KM 11/18 ble det i 2019 arbeidet videre med utvikling av gudstjenesteressurser til feiring av Márjábeaivi. Ressursen ble prøvd ut under en Márjábeaivi-gudstjeneste i Elverhøy kirke 25. mars 2019.

Vurdering av måloppnåelse

Vi ser at samarbeidet vi har fått med bispedømmene er en fin måte å sette fokus på samisk kultur i bispedømmers og menigheters arbeid.

Vi har i noen år nå gitt støtte til menigheter som ønsker å arrangere samiske salmesangtreff. Dette virker å være noe som mange menigheter ønsker å ha. Treffene blir en arena for salmesang etter samisk kirkemusikalsk tradisjon, og i menigheter der samiske språk er i minoritet, blir treffene også en viktig samiskspråklig møteplass. Ofte er det eldre som kjenner best til den tradisjonelle salmesangen, derfor er slike treff også en fin mulighet for samlinger på tvers av generasjoner.

Vi har to store arbeider på gang, koralbok for Sálbmagirji og Sálbmagirji II og sørsamisk salmebok. Begge prosjektene er dessverre blitt forsinket. Den samiske salmesangen har alltid stått sterkt i de private og uformelle arenaene. Det betyr at innsamling av salmetekster, salmemelodier tar lang tid.

Sekretariatet har ikke fått fulgt opp arbeidet med ferdigstilling, publisering og distribusjon av ressurs for feiring av Márjábeaivi. Dette må følges opp i 2020.

Demokrati og likeverd

Mål:

- A Strukturene i Den norske kirke bidrar til å ivareta og fremme et livskraftig og likeverdig samisk kirkeliv.
- B Saemien Áálmege er en samisk kategorialmenighet som skal styrke og utvikle sørsamisk kirkeliv, kirkelig fellesskap, sørsamisk språk og identitet.
- C Den norske kirkes demokratiske organer rommer samisk selv- og medbestemmelse

Kirkevalget 2019

Kirkemøtet vedtok i 2018 at i forbindelse med Kirkevalget 2019 skulle det innføres en ordning for samisk kirkelig valg møte. Utgangspunktet til utredning om et samisk kirkelig valg møte i Den norske kirke var at elektorordningen for valg av samiske representanter ikke fungerte tilfredsstillende demokratisk eller praktisk. Behov for en ordning som erstatter denne har vært stor. Intensjonen med opprettelsen av valg møtet er at samisk kirkeliv skal være livskraftig og likeverdig i Den norske kirke. Valg møtet vil også svare på samenes rett til selv- og medbestemmelse i valg av sine representanter til de styrende organer i Den norske kirke.

Samisk kirkelig valg møte er et representativt organ for samisk kirkeliv i Den norske kirke som skal bidra til å verne og fremme samisk kirkeliv. Oppgavene til Samisk kirkelig valg møte er flerdelt. Det skal velge de samiske representantene til Nord- og Sør-Hålogaland bispedømmer og Kirkemøte. Så skal det nominere medlemmer til Samisk kirkeråd. For øvrig kan valg møtet gi uttalelse når kirkelig myndighet ber om det eller når valg møtet av eget tiltak ønsker å uttale seg.

Samisk kirkelig valg møte nominerte følgende til Samisk kirkeråd 2020-2024:

Sara Ellen Anne Eira, leder - vara: Nils Ante Oskal Eira

Oddvin Bientie, (Nidaros bispedømme) - vara: Nora Bransfjell

Margareth Ranberg (Sør-Hålogaland bispedømme) - vara: Inga Lill Sundseth

John Harald Skum (Nord-Hålogaland bispedømme) - vara: Siri Broch Johansen

May Bente Anita Jönsson, (Møre bispedømme) - vara: Kirsti Guvsám

Sametinget og Bispemøtet skal oppnevne sine representanter før Kirkemøtet 2020.

Samisk kirkelig valg møte valgte frem følgende representanter til bispedømmerådene:

Sør-Hålogaland: Kurt Soltstrøm - 1. vara: Ingolf Kvaldal, 2. vara: Britt Waag

Nord-Hålogaland: Elin Sabbasen – 1. vara: John Harald Skum, 2. vara: Per A. Bæhr

Den samiske representanten til Nidaros bispedømmeråd stemmes frem av medlemmene i Saemien åålmege samtidig med menighetsrådsvalget.

Nidaros: Thomas Åhren - 1. vara: Gustav Kant, 2. vara: May Bente Anita Jönsson

Valg møtet ble arrangert i Tromsø 27.-29. Mai 2019. Det var 38 valgte delegater av 51 mulige som møtte. Til neste Kirkevalg vil det være viktig for Samisk kirkeråd å informere menigheter om de samiske valgene slik at flere deltar.

Økumenisk urfolkssamarbeid

Samisk kirkeråd deltar i Den norske kirkes arbeid med økumenisk urfolkssamarbeid. En viktig ressurs i dette arbeidet er Kirkenes verdensråds globale økumeniske urfolksnettverk som ble opprettet i 2013. Nettverket arrangerer årlig møter og konferansen for medlemskirkenes urfolksrepresentanter, og arbeider også med ungdomsledertrening for urfolksungdom i medlemskirkene.

Tittelen på konferansen i 2019 var *WCC Continuing Formation on Youth and Racism Awareness in Asia & Indigenous Youth Pilgrimage of Justice and Peace*. Leder i Samisk kirkeråd, Sara Ellen Anne Eira og leder i Samisk ungdomsutvalg (SUNG) var med på konferansen. National Christian Council in Japan stod for vertskapet, WCC Youth Engament var hovedansvarlig. Den første delen var en konferanse i Osaka med unge både av urfolk og ulike minoriteter, på den andre delen var en mindre gruppe i Tokyo på besøk hos ulike kristne menigheter.

For Samisk kirkeråd er det veldig viktig å fortsatt kunne videreføre arbeidet med å legge til rette for arenaer på internasjonalt nivå. Denne konferansen var en av flere i rekken av konferanser knyttet mot unge fra urfolk og minoriteter, og det ble også signalisert at disse samlingene for yngre blir å fortsette. For unge som ser for seg kirkelig arbeid som yrkesvalg kan denne type treffpunkt inspirere, ikke minst er dette steder hvor man kan bli utfordret faglig sett. Det er ulike måter å tenke kirkelige fag i kirkene, selv om urfolkssituasjon ofte har likheter, kan urfolk ha ulik tilnærming til spiritualitet.

Konferansen i Osaka gav en uttalelse fra de unge som var til stede der med overskriften [Call to Action: The Times we are Living Now](#)

Vurdering av måloppnåelse

Arrangering av Samisk kirkelig valgmøtet var en stor hendelse både historisk og ressursmessig. Samisk kirkeråd har behandlet evaluering av valgmøtet som en egen sak, SKR 10/19. Det overordnede bildet er at gjennomføringen gikk bra. Det vil være behov for å gjøre en nærmere vurdering av regelverket for å gjøre gjennomføringen av møtet bedre og enklere. I tillegg er det behov for et tettere samarbeid mellom Samisk kirkeråd, bispedømmene og aktuelle menigheter for å få til en bedre prosess spesielt med tanke på utsendelse av delegater og nominering av kandidater.